

Cirkvi sa zhodli na prvenstve pápeža

Katolícka a pravoslávna cirkev urobili prvý krok zmiereniu dohodou o prvenstve pápeža.

VATIKÁN. Prvýkrát od schizmy v roku 1054, teda cirkevného rozkolu medzi kresťanským Východom a Západom, sa pravoslávni a katolíci dohodli, že budú diskutovať o postavení rímskeho biskupa, teda pápeža. V spoločnom dokumente oficiálne uznali jeho „prvenstvo“ medzi ostatnými biskupmi a patriarchami oboch cirkví. Text, ktorý zverejnili vo Vatikáne, v Istanbuli,

Aténach a na Cypre, kde sídli traja zo štyroch pravoslávnych patriarchov, je výsledkom októbrovej schôdzky v talianskej Ravenne.

V dokumente však chýba podpis moskovského patriarchu, ktorý zastupuje asi polovicu z 250 miliónov pravoslávnych veriacich na svete. Kardinál Walter Jaspers z Pápežskej rady pre jednotu kresťanov dohodu označil za prielom v ekumenickom dialógu. (sita, čtk)

SME, 19.11.2007

Oslavy jubilejného roka svätej Alžbety v Košiciach sprevádzali viaceré podujatia

Aj napriek tomu, že bola z kráľovského rodu, po celý svoj život pomáhala chudobným a všetkým, ktorí ju potrebovali. Alžbeta Uhorská, patrónka košického Dómu a mesta Košice sa narodila pred 800. rokmi. Oslavy jubilejného roka svätej Alžbety preto v Košiciach sprevádzali viaceré podujatia.

Jubilejný rok svätej Alžbety v Košiciach vyvrcholil slávnostnou svätou omšou. Alžbeta Uhorská sa totiž narodila presne 17. októbra pred 800 rokmi. Košický Dóm zaplnili stovky veriacich. Dcéra uhorského kráľa Ondreja II., ktorá sa zriekla svojho majetku v prospech iných, je pre mnohých ľudí stále živým vzorom.

Ján Kožuško, diakon pri Dóme sv. Alžbety, Košice: „Celý svoj život obetovala chudobným, dokonca postavila aj nemocnicu a tam sa o nich starala.“

Obyvateľka Košíc: „Moja stará bola Alžbeta. Každý rok sme sa pri nech schádzali. Tak si to pripomínam preto, že som veriaca, chodím do kostola.“

Odkaz svätej Alžbety pomáhať

druhým ostal aktuálny aj v súčasnosti.

Ján Kožuško, diakon pri Dóme sv. Alžbety, Košice: „Chudobní neboli len vtedy, pred 800 rokmi, ale chudobných máme stále, takže vlastne to je odkaz svätej Alžbety, že sa máme starať o chudobných.“

V uliciach mesta preto charitatívne organizácie vždy 17-ty deň v mesiaci, kedy sa Alžbeta narodila, rozdávať takzvaný Alžbetin tanier, teplú stravu a balíčky potravín. Aj tento víkend sa guláš skutočne vydaril.

Bezdomovci:

„Je to bomba, škoda, že to nie je častejšie.“

„Som na sociálke, tak väčšinou je to studená strava.“

Ilona Semsey, maltézska dáma: „Raz začas tá teplá polievka im pomôže. Čo máme robiť, treba ich podporiť.“

Okrúhle výročie od narodenia patrónky Košíc bude v metropole východného Slovenska sprevádzať aj festival sakrálneho umenia, ktorý potrvá do budúcej nedele.

STV2, 18:20, 19.11.2007

Slávnostná vysviacka

Obraz svätého Klimenta, ktorý sa spája s históriou Kostola premennia Pána, sa opäť vrátil do Španej doliny. Po ročnej rekonštrukcii ho slávnostne vysviatili. Vysviacka obrazu sa konala počas baníckej bohoslužby s rituálom slúženia, ktorý v Španej doline trvá od roku 1460.

Svätý Kliment je jedným z najstarších ochrancov baníkov. Neznámy autor ho zobrazuje sa baníckym kladivkom a kusom rudy.

Andrej Sitár, cechmajster: „On bol vyhnaný z Ríma, išiel na Krym a v Chertzóne pracoval v baniach. Vrávi sa, že tam objavil cisternu na vodu a tým zachránil mnoho ľudí od smädu.“

Obraz pochádza pravdepodobne zo 17. storočia. Za postavou svätého Klimenta je vyobrazená historická Špania dolina.

Andrej Sitár, cechmajster: „Na pozadí je ešte kostol pred bez veže.“

Daniel Bédi, správca farnosti v Španej doline: „Ktorá vlastne bola dostavovaná v 1723. roku a práve podľa toho vidíme, z ktorého asi obdobia je vlastne samotný obraz.“

Obraz zobrazuje aj 160 schodov, ktoré vedú k miestnemu kostolu.

Daniel Bédi, správca farnosti v Španej doline: „Ku katolíckej viere sa prihlásilo 160 rodín a práve podľa toho každá rodina podľa legendy dávala jeden schod.“

Rekonštrukcia obrazu trvala presne jeden rok. Obraz bol aj napriek svojmu veku pomerne zachovalý.

Miro Bezák, reštaurátor: „Zistil som, že skutočne sa jedná o starý obraz, ktorý je minimálne 400 rokov starý a röntgen ukázal, že nebol premaľovaný, čiže je to pôvodná maľba.“

Špaňodolinčania veria, že svätý Kliment ich bude ochraňovať aj naďalej a že jeho odkaz, aby si ľudia navzájom pomáhali, si osvoja aj všetci tí, ktorí do Španej doliny zavítajú.

Mária Hromadová

TV Markíza, 19:00, 18.11.2007

Slovenská katolícka charita odštartovala kampaň s názvom Matka nie je robot

Slovenská katolícka charita v máji tohto roku odštartovala kampaň s názvom Matka nie je robot. Jej hlavným cieľom je upozorniť na zložité postavenie týraných matiek v spoločnosti. Zároveň tým, ktoré sú v hmotnej núdzi, chce poskytnúť informácie, kde nájsu v prípade problémov miesto pomoci.

Jedným z nich je aj Krízové centrum v Košiciach na Alejovej ulici číslo 2.

Násilie vo forme psychického či fyzického týrania, sexuálne zneužívanie, ale aj zanedbaná výchova. To sú hlavné dôvody, prečo sú niektoré matky s deťmi odkázané na pomoc charity.

Erika Olejníková, Krízové centrum, Košice: „Zabezpečujeme nejakú tú základnú starostlivosť, čo znamená, či už pomáhamo vybavovanie po úradných inštitúciách, vybavovanie nejakých papierovačiek, prípadne aj kontakty s inými odborníkmi od lekárov, psychológov, psychiatrov.“

Projekt s názvom Matka nie je robot podporila jedna z komerčných bánk v Košiciach. 360 tisíc korún rozdelila trom krízovým centrom v Košiciach, v Spišskej Novej Vsi a Lučenci.

Štefan Šipoš, riaditeľ banky: „Vo svojich aktivitách nesmieme zabúdať ani na tých, ktorí skutočne potrebujú našu pomoc. Nie každý má to šťastie byť úspešným, byť šťastným, byť bohatým.“

Branislav Hanus, Dom Charitas sv. Jozefa, Spišská Nová Ves: „Finančné prostriedky, ktoré sme získali od nadácie Slovenskej sporiteľne, plánujeme využiť na zriadenie sociálneho - edukačného centra pre matky.“

Pracovníci týchto zariadení pomáhajú klientom vytvoriť si pracovné a hygienické návyky a tak im umožniť aktívne sa zapojiť do spoločenského života. STV2, 18:20, 20.11.2007

[www: tkkbs@kbs](mailto:www.tkkbs@kbs)

Patrón baníkov sa vrátil do Španej Doliny

ŠPANĽA DOLINA (krš) - Po takmer deviatich mesiacoch reštaurátorských prác sa do kostola v Španej Doline opäť vrátil obraz svätého Klimenta. Podobizeň patróna baníkov uložili spolu s baníckymi inšigniami na pôvodné miesto - bočný oltár, ktorý pochádza z 18. storočia.

Pôvod maľby nie je do dnešného dňa presne určený. „Pravdepodobne vznikol na prelome 16. a 17. storočia. Nie je vylúčené, že ide o maľbu z bývalého hlavného oltára ešte z čias, keď bol špaňodolinský kostol zasvätený práve patrónovi baníkov, svätému Klimentovi,“ povedal cechmajster tamojšieho baníckeho cechu Banícke bratstvo Andrej Sitár.

„Na obraze je najstaršie zobrazenie Španej Doliny s postavou pápeža Klimenta I, ktorý okrem symbolov pápežského úradu drží v rukách aj banícke kladivko a kus malachitu. Vzácný je aj tým, že v pozadí sú namalované banské šachty. Práve zobrazenie banských diel, po tabuli svätej Anny Samotretej z katedrálneho chrámu v Rožňave z roku 1517, je druhým najstarším na našom území,“ dodal Sitár.

O záchranu poškodeného obrazu sa zaslúžil historik a spisovateľ Milan Augustín, čestný občan Španej Doliny. Hlavným reštaurátorom bol akademický maliar

Miroslav Bezák
PRAVDA, 19.11.2007

Ústavný súd dostal video s potratmi

Nahrávka má ovplyvniť sudcov pred rozhodovaním o interrupčnom zákone.

BRATISLAVA. Po billboardoch s mýtvm plodom chce Centrum pre bioetickú reformu zapôsobiť na ústavných sudcov s nahrávkou potratu. DVD so záznamami interrupcií embryí do 12. týždňa a 24-týždňového plodu im poslala riaditeľka centra Jana Tutková. Priznáva, že chce sudcov ovplyvniť.

„Je to o tom, aby sudcovia boli informovaní,“ povedala Tutková. K DVD pridala aj list, aby sudcov presvedčila, prečo treba nenarodené deti chrániť. Argumentuje situáciou z príchodu pre chodcov, pred ktorým vodič zastaví. Umožní človeku prejsť cez cestu, hoci sa vzdá svojho práva jazdiť. „Nie je to preto, že chodec je hodnotnejší ako vodič, ale preto, že ak by vodič nezastal, chodec by bol pravdepodobne zabitý.“

Riaditeľka kancelárie predsedníčky súdu Ľubica Mackovičová potvrdila, že sudcovia DVD dostali, ale nebudú ho komentovať. O interrupčnom zákone budú rozhodovať 4. decembra. Nie je vylúčené, že aj konečne rozhodnú. Posúdia, či legislatíva, ktorá umožňuje žene interrupciu do 12. týždňa plodu bez uvedenia dôvodu, nie je v rozpore s ústavou.

Podnet na súd dala skupina poslancov pred šiestimi rokmi. Zastupuje ich Daniel Lipšic z KDĽ, ktorý sa k DVD nevyjadruje, lebo ho nevidel. Hovorí však, že mimovládne organizácie bežne posielajú ústavným sudcom analýzy a vyjadrenia v prospech svojich argumentov. Ani DVD, ani tieto posolstvá by však sudcov nemali ovplyvniť. „Ústavný súd nie je ideologické bojisko. Mal by rozhodovať len podľa ústavy,“ povedal Lipšic.

Zástupcovi parlamentu, exposlancovi Miroslavovi Abelovskému sa DVD nepozdáva. „Má asi rovnaký charakter ako vystúpenie kardinála Tomka na Mariánskej hore v lete.“ Počas júlovej púte vyzval veriacich, aby prosili Boha, aby osvietil ústavných sudcov. Má im pomôcť, aby rešpektovali ochranu ľudského života už pred narodením, ako je to v ústave.

„Ak posielajú video a snažia sa sudcov emocionálne ovplyvniť, potvrdzuje to, že právne argumenty neexistujú,“ myslí si Oľga Pietruchová zo Spoločnosti pre plánované rodičovstvo. S kampaňou Tutkovej nesúhlasí. Priznala však, že aj spoločnosť sa snažila sudcov ovplyvniť. Na jar im poslala právnu analýzu. (vev), SME, 20.11.2007

Požehnal jej kňaz

DO VIEDNE UŽ MÔŽETE ÍŠŤ RÝCHLOSŤOU 130KM/H

Od dnešného rána, presne od 7. 30 môžu motoristi jazdiť do Viedne po novej diaľnici.

Slávnostne ju včera otvorili rakúsky kancelár Alfred Gusenbauer a slovenský premiér Robert Fico. Do hlavného mesta Rakúska sa dostaneme o 15 minút rýchlejšie.

Rakúska ľudová hudba, modlitby a spev. Aj takto to včera vyzeralo krátko predtým, ako rakúski a slovenskí politici slávnostne prestrihli pásku na novej diaľnici A6.

V stane umiestnenom pri hraničnom priechode Jarovce

- Kittsee sa tiesnila takmer tisíc-ka ľudí.

Okrem premiérov oboch krajín

Rakúske diaľničné poplatky:

	10 dní	2 mes.	1 rok
2007	7, 6 eura	21, 8 eura	-
2008	7, 7 eura	22, 8 eura	73, 8

nechýbali ani minister dopravy Ľubomír Vážny s rezortným kolegom Wernerom Faymannom či minister vnútra Robert Kaliňák.

Novú diaľnicu prišiel požehnať aj miestny kňaz.

Ten vyzval prítomných, aby sa pomodlili za nulovú nehodovosť na tomto úseku.

Rady pre mo toristov :

Cesta číslo A6 sa začína za hraničným priechodom Bratislava - Kittsee. Po 22-kilometrovom úseku sa napája na už dlhšie otvorenú diaľnicu A4, ktorá spája Rakúsko s Maďarskom.

Súčasťou stavby je aj 410 metrov dlhý most. Na pohľad krátky úsek tak zrýchli cestu do Viedne o dvadsať minút.

(ijk), Plus jeden deň, 20.11.2007

Nebeská pomoc

Rozostavanému grécko-katolíckemu kostolu v Poprade prišla pomoc doslova z neba. Reč je o novej veži, ktorú na strechu chrámu posadil špeciálny vrtuľník. Ten sa tak postaral o nevšedné divadlo.

Na rušnom sídlisku v tomto momente doslova zastal život. Semaforey vedľa kostola ukazovali zelenú, no autá sa ani nepohli. Takmer dvojtonovú vežu vyrobili majstri z Ukrajiny. Pred kostolom ju dávali dohromady tri týždne.

Miroslav Bartoš, grécko-katolícky kňaz: „Je tam 400 kúskov, takých malých kúskov z dreva presne vyrezaných.“

Príbeh kostola je typický. Ide o stavbu 90. rokov, teda samé plány a žiadne peniaze.

Miroslav Bartoš, grécko-katolícky kňaz: „Stál skoro päť rokov bez pohnutia.“

Istý podnikateľ chcel rozostavaný kostol prerobiť na obchody. Aj ľudia prijímali chrám medzi panelákmi rôzne.

Obyvatelia mesta Poprad: „Absolútne nepasuje tu.“

Obyvatelia mesta Poprad: „Na tomto priestranstve hádam nie.“

Obyvatelia mesta Poprad: „Taká atrakcia by som povedal.“

Obyvatelia mesta Poprad: „Je veľmi pekný.“

Miestny farár po deviatich rokoch tvrdí, že kostol je už z najhoršieho vonku. Stavbe pomáhajú veriaci i sponzori.

Miroslav Bartoš, grécko-katolícky kňaz: „Sme bohu vďační, že sme mohli takto s ňou pohnúť.“

V 55 tisícovom Poprade sme narátali 15 kostolov a jednu židovskú synagógu. Kedy presne dokončia ten 16-ty, tak to si dnes nikto netrúfne ani len odhadnúť.

Miroslav Bartoš, grécko-katolícky kňaz: „Veríme, že sa nám podarí aspoň časť celej stavby spustiť na budúci rok.“

Marek Vnenčák

TV Markíza, 19:00, 20.11.2007

Na Peknej ceste vyrastá kostol

RAČA (sp) - Na Peknej ceste v bratislavských Krasňanoch, medzi električkovou traťou a obchodným domom Jednota rastie nový rímskokatolícky Kostol svätého Jozefa s pastoračným centrom.

Ako priblížil správca račianskej farnosti Miloš Kohútek, pozemku na stavbu slávnostne požehnali v nedeľu 18. marca tohto roku, deň pred sviatkom Jozefa. Hrubá stavba by podľa neho mala byť hotová zhruba do roka. „A ak všetko zadarmo pôjde, kostol by sme radi do leta aj slávnostne vysvätili,“ zdôraznil Kohútek.

Stavebné dielo bude mať oválny chrámový priestor s vežou na strane vstupu a kapacitu 200 miest na sedenie. „Kostol je riešený v súlade s požiadavkami liturgie a administrácie farnosti a bude slúžiť ako zhromažďovací priestor farníkov,“ spresnil správca. Ako dodal, pastoračné centrum bude prízemné, sčasti podpivničené a pri kapacite 76 miest poslúži na rôzne miestne spoločenské aktivity. Obe krídla stavby vytvoria v strede átrium. V čiastočne zahľbenom suteréne bude WC, kotelňa a skladový priestor. Parkovisko pre osobné autá s príjazdom umiestnia na severnej strane stavby.

Na stavbu kostola pôvodne mestská časť vybavila parcelu za obchodným domom. „Ten priestor sa nám zdal pre kostol vhodnejší, tichší, dostupnejší,“ tvrdí staronový poslanec račianskeho zastupiteľstva Jozef Házy (Nezávislé fórum). Pripomenul, že miesto, na ktorom sa stavia dnes, navyše obyvatelia priľahlého domu na Cyprichovej 20 až 22 využívali ako bezplatné parkovisko. Náhradné zaň teraz nedostanú, z čoho plynie aj ich nespokojnosť a protesty proti novostavbe.

„Za Jednotou sa stavať nedalo, bránili tomu napríklad niektoré jestvujúce inžinierske siete,“ vysvetlil však Kohútek. Doplnil, že pozemky, na ktorých teraz kostol vyrastá, farnosť riadne odkúpila od súkromnej osoby, ktorá ju v reštitúcii získala späť do vlastníctva. „Keby tie parcely majiteľ nepredal nám či niekomu inému, určite by si ich oplotil a využíval,“ uzavrel správca farnosti.

PRAVDA, 20.11.2007

Portugalsko Pomohli eurokňazi a prispôsobivosť

LISABON - Silná kresťanská tradícia v Portugalsku vnukla vláde pred prijatím eura zaujímavú myšlienku. Úradníci, ktorí mali na starosti bezproblémové zavedenie spoločnej európskej meny, požiadali o pomoc kňazov. Oblečení v tradičnom rúchu, na konci nedeľnej omše vysvetľovali veriaci, čo pre nich zavedenie eura bude znamenať a ukazovali im, ako budú nové peniaze vyzerieť.

Informačná kampaň sa ukázala účinná najmä v menších mestách a dedinkách v odľahlých regiónoch. Miestni tam stále považujú návštevu nedeľnej omše za svoju povinnosť. Ba čo viac, mnoho starších obyvateľov ani na prelome tisícročí nevedelo čítať. Museli si preto zapamätať hodnotu bankoviek podľa ich farby a veľkosti. „Eurokňazi“ preto počas týždňa chodili od domu k domu a dávali obyvateľom hodiny základov o eure.

Pomoc cirkvi pri zavedení eura chápe ako prirodzenú skutočnosť aj bývalá prezidentova poradkyňa pre euro Mariá da Graca Nunnes da Silva. Podľa nej je katolícka cirkev v krajine vhodný informačný kanál. „Portugalsko je katolícka krajina. Účasť na nedeľnej omši je spoločenská udalosť a ľudia kňazom veria,“ hovorí da Silva.

Pomoc kňazov využíva v informačnej kampani pred zavedením eura aj Malta, ktorá spoločnú menu prijme už o mesiac a pol a s pomocou cirkvi sa počíta aj na Slovensku.

Portugalci pred zavedením eura používali národnú menu escudo. Prvého januára 2002, keď si Portugalsko spolu s ďalšími jedenástimi štátmi osvojilo novú menu sa začal týždeň, ktorý mohol priniesť mnoho nečakaných problémov. Žiadne podstatné sa však nevyskytli.

„Možno je to tým, že sme prispôsobivý národ. Asi nám to ostalo ešte z čias kolonizácie, keď sa Portugalci učili žiť v rôznych kútoch sveta,“ uvažuje Rebecca Abecassisová, ktorá pracuje v súkromnej portugalskej televízii. Ich vrodenej prispôsobivosti však určite pomohol aj fakt, že escudá menili v ľahko prepočítateľnom kurze. Jedno euro malo hodnotu presne dvesto escúd. Pri nákupoch tak Portugalčanom stačilo pozrieť na cenovku vynásobiť ju dvomi a pripísať dve nuly. V Portugalsku sa nekonalo referendum o prijatí eura. Podľa Abecassisovej ani nebolo potrebné. Ľudia sa totiž na euro tešili. „Chápali ho ako bližšie prepojenie s Európou a zárukou hospodárskeho rastu.“

Neskôr však na niekoľko mesiacov nastalo rozčarovanie,“ hovorí.

„Ano, áno, ceny vzrástli,“ potvrdzuje jej slová taxikár Ngobi pôvodom z Kapverdských ostrovov, bývalej portugalskej kolónie. „Pravde sa na to, že sendviče budú drahšie,“ dodáva s úsmevom, ktorý naznačuje, že drahému euru už odpustil.

Portugalsko je katolícka krajina. Účasť na nedeľnej omši je spoločenská udalosť a ľudia kňazom veria

Mariá da Graca Nunnes da Silva, bývalá prezidentova poradkyňa pre euro

Cirkev mala pri informovaní o prechode na euro v Portugalsku dôležitú úlohu. Kňazi oblečení v tradičnom rúchu na konci nedeľnej omše vysvetľovali veriaci, čo pre nich bude nová mena znamenať a ukazovali im, ako budú nové peniaze vyzerieť. Na fotografii sa veriaci ponáhľajú do kostola v portugalskom pútnickom meste Fatima.

Miroslav Vajs
PRAVDA, 20.11.2007

Španielska cirkev sa ospravedlnila

MADRID. Predseda Španielskej biskupskej konferencie Ricardo Blázquez sa ospravedlnil za niektoré činy španielskej cirkvi počas občianskej vojny. Ide o prvé takéto gesto španielskeho kléru, ktorý v roku 1937 podporil „kresťanské ťaženie“ frankistických jednotiek proti vtedajšej španielskej vláde.

(čtk), SME, 21.11.2007

Jezuiti posielali pedofilov na Aljašku

AMERICKÁ CIRKEV ČELÍ ĎALŠIEMU ŠKANDÁLU

Americká jezuitská cirkev čelí sexuálnemu škandálu. Problémových kňazov údajne posielala na Aljašku.

Skrytí pred očami verejnosti tu mali páchať svoje úchylnosti.

Jezuitská cirkev v USA musí zaplatiť 50 miliónov dolárov odškodného 110 Eskimákovi, ktorí sa stali obeťami sexuálneho obťažovania zo strany misionárov.

Odškodné je v prepočte viac ako 1,1 miliardy korún

- každý z poškodených tak dostane 10 miliónov korún.

Zločiny sa odohrávali medzi rokmi 1961 a 1989. Ich obeť sú dnes už dospelé a množstvo páchatel'ov už nežije.

Americká cirkev popiera, že by „problémových“ kňazov posielala na ďalekú Aljašku, kde by boli ukrytí pred zrakmi verejnosti.

Najmenej trinásť kňazov páchalo sexuálne zločiny v odľahlých dedinách, ktoré obýva kmeň Yupikov. Tí spolu s Inuitmi tvoria národ Eskimákov. Medzi obvinenými je aj James Poole, ktorý na severe Aljašky založil katolícke rádio. Jezuiti údajne o správaní kňazov vedeli, no snažili sa ho utajiť. (ho)

Vyjde druhá pápežská encyklika s témou nádej

Druhá pápežská encyklika od nástupu Benedikta XVI. na pápežský stolec uzrie svetlo sveta 30. novembra a jej hlavnou témou bude nádej. Dnes to oznámil vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcicio Bertone. Encyklika je už podľa neho napísaná a práve teraz ju prekladajú do rôznych svetových jazykov. Prvú pápežskú encykliku vydal Benedikt XVI. v januári 2006, po deviatich mesiacoch od svojho nástupu. Jej témou bola láska. Podľa zdrojov z Vatikánu pápež už pracuje na tretej encyklike, ktorá by sa mala venovať sociálnym otázkam.

Rádio Lumen, 20:00, 22.11.2007

Archeológovia budú kopat' pod katedrálou

Podľa meraní sa pod katedrálou na Nitrianskom hrade nachádza jú zvyšky inej stavby.

Archeológovia začnú v januári s výskumom Dolného kostola Katedrály sv. Emeráma na Nitrianskom hrade. Očakávajú zaujímavé nálezy a nevyhnutne, že možno nájdú aj doteraz neobjavený Pribinov kostolík z roku 833.

Tento prvý kresťanský chrám na našom území dal podľa písomných prameňov postaviť knieža Pribina pravdepodobne pre svoju franskú manželku.

„Pre Nitru to určite bude jeden z najdôležitejších výskumov v najbližšom čase, lebo je to veľmi exponované miesto po celé tisícročia. Keby všetko dobre išlo, teoreticky môžeme nájsť aj ten veľkomoravský kostol,“ povedal zástupca riaditeľa Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkay.

Hradná katedrála sa momentálne rozsiahlo reštauruje, prvá etapa by sa spolu s výskumom mala skončiť do Veľkej noci. Už pred dvoma rokmi robili archeológovia v katedrále špeciálne geofyzikálne merania.

„Potvrdili nám, že by tam mal byť nejaký múr a v hĺbke zhruba 160 centimetrov je podlaha,“ povedal Ruttkay. Nitriansky hradný kopec bol osídlený už pred 4000 rokmi. Jeho najväčší rozkvet sa začal v 9. storočí.

(*sita*), SME, 22.11.2007

Aký spôsob financovania cirkví a náboženských spoločností pokladáte za ideálny?

Zo štátneho rozpočtu, ako teraz 32,7

Poukazovaním časti dane od členov a sympatizantov bez zníženia ich čistého príjmu 13,2

Poukazovaním časti dane od členov a sympatizantov, pričom by platili túto daň navyše 8,9

Cirkvi a náboženské spoločnosti by mali žiť iba zo svojho majetku a milodarov 23,7

Nemám ujasnený názor 17

Nevie/Neodpovedal 4,5

PRAMEŇ: TNS SK, TREND

Trend, 22.11.2007

Odluku cirkví od štátu nežiadame

Ľuďom neprekáža, že na cirkvi prispieva štát, ale prijali by, keby cirkvám platili dane len ich sympatizanti.

BRATISLAVA. Na cirkvi dáva štát každý rok viac peňazí, tento rok už takmer miliardu. Ľuďom to veľmi neprekáža. Vyplýva to z prieskumu, ktorý včera zverejnila agentúra TNS.

„Dnes neexistuje názor, že by sa verejnosť odluky cirkví od štátu domáhala. Ľudia sú však ochotní prijať aj financovanie cirkví prostredníctvom daní,“ hovorí sociológ Ján Bunčák. Ak by sa však začala verejná diskusia, názory by sa podľa neho vyhrtili.

S financovaním cirkví štátom nemá problém 39%, naopak, 42 ho odmieta. So zákonom, ktorý by zaviedol financovanie cirkví len prostredníctvom daní sympatizantov, už súhlasilo 45 a odmietlo ho 34 %.

Ak by sa systém menil, ľudia by privítali formu asigovanej dane, čo je model dnešných dvoch percent pre mimovládne organizácie. Chceli by však rozhodnúť, ktorej cirkvi časť ich dane pôjde. Menej ochotní sú poukazovať peniaze cirkvám chudobnejší a starší ľudia a muži. Najochotnejší sú evanjelici.

Cirkvi očakávajú, že zmena príde. Jozef Kováčik, hovorca katolíckej cirkvi, pripomína, že štát sa v zmluve s Vatikánom zaviazal prijať aj zmluvu o financovaní cirkví. „Nikto nepredpokladá, že dnešný model zostane zachovaný,“ hovorí.

Nechcú však nové dane pre veriacich ani to, aby zvyšok obyvateľstva hovoril, že platí na cirkev, vhodná je skôr asignácia.

Zmenu čakajú aj cirkvi, ktoré príspevok od štátu odmietli, napríklad Novoapoštolská cirkev. Jej prezident Ľubor Kučera hovorí, že si uvedomujú, že dnes ich veriaci prispievajú na iné cirkvi, keďže však vo svete nedostávajú podporu od štátu, odmietli to aj na Slovensku. Ani táto vláda, rovnako ako minulé, sa však podľa neho na zmenu neodhodlá.

Zmeny sa obávajú malé cirkvi. „Chceli by sme nezaťažovať ľudí, ale podpora od štátu má pre nás veľký zmysel,“ povedal Tomáš Kriška. Z príspevku už dnes nepokryjú ani platy kňazov.

Evanjelici pripomínajú, že aj dnes štát prispieva len na platy duchovných, zvyšok si financujú sami. Ich veriaci by mali už dnes platiť aj „cirkevnú“ daň, ale nerobia to všetci.

Prieskum

Je správne, aby cirkvi a náboženské spoločnosti boli financované zo štátneho rozpočtu?

nerozumie tomu 12%

nevie 7%

áno 39%

nie 42%

Aký spôsob financovania cirkví pokladáte za ideálny?

nevie, neodpovedal 4%

nemá názor 17%

zo štátneho rozpočtu 33%

cirkvi by mali žiť zo svojho majetku a milodarov 24%

nová daň 9%

poukazovaním časti odvedenej dane 13%

Zdroj: TNS a Trend, 1187 respondentov, september 2007

(haj), SME, 22.11.2007

Za čo vo Vatikáne

Zamestnanci vo Vatikáne, ktorí si robia dobre svoju prácu, dostanú finančnú odmenu. Hlavné atribúty pre lepší plat budú obetavosť, profesionalita, produktivita a korektnosť. Od januára 2008 zahrnú bonusy za zásluhy.

V najmenšom štáte sveta pracuje viac než štyritisíc ľudí, od kardinálov po upratovačov. Mesačná mzda sa v súčasnosti pohybuje od 1100 eur (asi 37 000 Sk) do 2200 eur (73 500 Sk).

Šport, 23.11.2007

Horel domov

RUŽOMBEROK - Technická chyba na staršom prenosnom televízore spôsobila požiar v izbe Študentského domova Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Nový čas, 23.11.2007

Slováci skôr nechcú platiť cirkvi zo svojho

Obyvatelia prevažne katolíckeho Slovenska sa nezhodujú na spôsobe, akým by mali byť financované cirkvi. Ak by sa však zaviedlo dobrovoľné financovanie prostredníctvom poukázania časti zaplatenej dane, cirkvám a náboženským spoločnostiam by bola ochotná takýmto spôsobom prispievať len tretina zarábajúcich ľudí. Vyplýva to z prieskumu agentúry TNS SK a týždenníka Trend.

Finančná odluka od štátu

Štát prispieva cirkvám ročne niekoľkou miliardou korún, ktorá ide prevažne na platy duchovných. Podľa 39 percent opýtaných je správne, aby boli cirkvi naďalej financované zo štátneho rozpočtu. Naopak, 42 percent respondentov bolo proti.

Súčasná vládna koalícia o finančnej odluke cirkví od štátu oficiálne neuvažuje, cirkvi však úvahy o zmene financovania neodmietajú. „Pracuje u nás ekonomicko-právna rada, ktorá rozoberá všetky modely financovania a bude pripravená na rokovania so štátom v okamihu, keď o to prejaví záujem,“ povedal ČTK hovorca KBS Jozef Kováčik.

Žiť z vlastného majetku a z milodarov

Súčasný model financovania cirkví považuje za ideálny tretina opýtaných. Takmer štvrtina ľudí by si želala, aby cirkvi žili iba z vlastného majetku a milodarov. Možnosť poukázať časť dane je najlepším modelom podľa 13 percent opýtaných, s prijatím zákona o takomto financovaní by však súhlasilo až 45 percent opýtaných.

Podobný model v súčasnosti funguje pri financovaní neziskových organizácií, ktorým môžu ľudia poukázať dve percentá zo zaplatenej dane z príjmov. „V prípade finančnej odluky cirkví, ktorá by neznevýhodnila veriacich oproti neveriacim, by cirkvi odovzdávala časť daní takmer tretina zarábajúcich vo všetkých príjmových skupinách,“ povedal na tlačovej konferencii František Múčka z týždenníka Trend. Podľa prieskumu by tak neurobilo 36 percent. Zvyšná tretina opýtaných sa nevyjadrila, alebo neplatia daň z príjmov.

Katolíci sú lojálnejší

Najviac lojálni by v prípade dobrovoľného poukazovania dane boli

podľa Múčku katolíci. „Ich lojalita je v tomto zreteľne vyššia, ako u evanjelikov. A až dvojnásobne vyššia, ako je priemer pri ostatných cirkvách spolu,“ poznamenal. Ak by malo prípadné poukazovanie časti dane znížiť čistý príjem darcu, peniaze by cirkvám podľa prieskumu posielalo 10,8 percent opýtaných.

Na Slovensku sa podľa sčítania z roku 2001 hlásilo 68,9 percent k rímskokatolíckemu náboženstvu a 4,1 percent ku gréckokatolíckemu. Druhú najpočetnejšiu cirkev tvoria evanjelici, ktorých je podľa sčítania 6,9 percent. V prieskume TNS sa ku katolíckej viere prihlásilo 74 percent opýtaných a k evanjelickej 8 percent.

Agentúra TNS uskutočnila prieskum v spolupráci s Trendom v septembri na vzorke 1187 dospelých obyvateľov.

Odvádzali by ste cirkvi časť svojej čistej mzdy? (v percent opýtaných)

Nevie/neodpovedal 15,2

Áno 30,8

Nie 36,1

- Netýka sa ma 17,8 (neplatím daň z príjmov)

ČTK, HN, 22.11.2007

Požehnané konšpiračné manuály

Idete cielene proti nám. Toto klišé, ktoré zaznieva z úst politikov a iných mocných, médiá znudene počúvajú od čias Guttenbergovho vynálezu. No nie sú to len politici, ktorí sa nimi oháňajú generácie. Pred novinármi trochu opatrnejšie, ale inak bez servítky to spomínajú zástupcovia cirkví. Ved' ako si vysvetliť, že v médiách sa toľko rozpitvávajú všetky škandály, pričom sa nespomína vzdelávacia, charitatívna či akákoľvek iná prínosná práca, ktorú cirkvi vykonávajú?

Tí najzapálenejší hovoria o manuáloch, podľa ktorých médiá postupujú, aby ich v očiach verejnosti čo najúčinnejšie diskvalifikovali. Nie že by v niečom nemali pravdu. Pomer informácií o škandáloch a „bežnej prevádzke“ je oproti skutočnosti naozaj neprimeraný. Azda horšie sú na tom len lekári. O tísiach zachránených životov ročne sa v porovnaní s tými nezachránenými takmer vôbec neinformuje. Raz darmo, nemocničné škandály idú na dračku.

Konšpiračné teórie posilnili aj informácie o zámere TRENDU a agentúry TNS SK vykonať prieskum, aké názory majú Slováci na financovanie cirkví. Pritom jeho výsledky sú pre ne skôr povzbudzujúce. Vypovedajú, že šance na slušné prežitie cirkví na Slovensku nie sú malé ani v prípade, že by sa rozhodli zmeniť súčasný spôsob financovania. A sice, že sa každý rok uisťujú, či im minister kultúry, v tomto prípade socialista a jeden z posledných vstúpivších do komunistickej strany, navrhne zvýšenie aspoň o valorizáciu.

Pri finančnej odluke cirkví od štátu sa zvykne vypointovať, že jej cieľom je nechať cirkvi vykrvacať. Ich spoločenský prínos je pritom vyšší, ako mnohých ďalších štátom dotovaných aktivít, argumentujú. A ako ukazuje prieskum, verejná mienka finančnú odluku zatiaľ striktne nežiada. Zatiaľ. No práve v cirkvi sú takí, čo hovoria, že existujú princípy, pri ktorých posudzovaní vrtošivá verejná mienka ne-

zohráva žiadnu úlohu. Princípy môžu hovoriť, že nie je spravodlivé žiadať peniaze na dotáciu viery od niekoho, kto o ňu nestojí. Alebo od niekoho, pre koho vyznanie sa v štátnom rozpočte nenájde ani halier.

Existujú aj strategické dôvody, pre ktoré je dobré vyhýbať sa štátnym peniazom. Byť dotovaný znamená byť vydierateľný. Ak by cirkvi v tejto skúške obstáli, nestrasú zo seba podozrenie, že pri akomkoľvek kontakte s vládnucimi politikmi musia brať do úvahy aj tento fakt.

Cirkvi na Slovensku majú dnes silnú výhodu. Prejde len taká odluka, ktorú samy podporia. No hoci na skúmanie tejto otázky roky existujú komisie, ich činnosť je zatiaľ zbytočne hodnotiť. Ak im vybrané a prezentované dáta z prieskumu alebo aj tie širšie, na ktoré už priestor nezostal, nejako pomôžu, možno uznajú, že to s konšpiráciami nie je také zlé.

Trend, 22.11.2007

Poukázali by ste na cirkvi a náboženské spoločnosti časť hrubej mzdy, ak by to neznížilo čistý príjem?

Vyznanie	Áno	Nie	Netýka sa ma	Nevie
Katolícke	37,5	29,7	18,2	14,6
Evanjelické a.v.	28,3	38,0	21,7	12,0
Iné	17,2	31,0	34,5	17,2
Žiadne	3,0	69,5	12,6	15,0
Celá spoločnosť	30,8	36,1	17,8	15,2

Príjmová kategória	Áno	Nie	Netýka sa ma	Nevie
Nad 30-tis. Sk	11,4	67,7	8,6	12,3
20- až 30-tis. Sk	10,3	65,3	12,2	12,2
10- až 20-tis. Sk	10,2	53,5	25,0	11,3
5- až 10-tis. Sk	3,8	45,7	41,9	8,6
Nemá príjem	13,4	52,5	16,4	17,6
Celá spoločnosť	10,8	57,9	18,1	13,2

PRAMEN: TNS SK, TREND

Trend, 22.11.2007

Berlusconi diktoval aj štátnej RAI

Keď vo Vatikáne zomieral Ján Pavol II., premiér určoval, čo odvysielala talianska televízia. Verejnoprávna talianska televízia RAI sa v apríli 2005 radila s konkurenčnou spoločnosťou Mediaset, ktorú vlastní Berlusconi, o tom, ako vysielat' správy, aby vynikli v prospech vtedajšieho premiéra.

Smrť Jána Pavla II. nezjednotila len milióny veriacich po celom svete, ale aj dve konkurenčné talianske televízne spoločnosti - verejnoprávnu RAI a súkromnú Mediaset. Aj tento vtíp je reakciou na odhalenia talianskeho denníka La Repubblica, ktorý zverejnil prepisy telefonátov medzi manažérmi oboch televízií z jari 2005.

Človek na správnom mieste

Prvého apríla 2005 nevedeli talianski novinári, kam skôr skočiť. Vo Vatikáne zomieral pápež a o dva dni čakali Taliansko regionálne voľby. Čísla z prieskumov neboli pre Berlusconiho koalíciu vládnych strán nijako optimistické. Ak by katolíci dali pred volebnými urnami prednosť Námestiu sv. Petra, uškodilo by to viac stredopravým ako ľavicovému zoskupeniu Romana Prodiho.

Televízne kanály Berlusconiho impéria Mediaset robili, čo mohli, ale premiér cítil, že tentoraz to nemusí stačiť. Nadišiel čas pre Deboru Bergaminiovú, programovú riaditeľku televízie RAI a bývalú asistentku Silvia Berlusconiho, ktorý jej na dôležitý post vo verejnoprávnej inštitúcii pomohol.

Z odpočívania, ktoré nahrával Úrad pre finančný dohľad pri vyšet-

rovaní pochybných aktivít Berlusconiho mediálneho poradcu Luigiho Crespiho vyplýva, že Bergaminiová pravidelne konzultovala s manažérmi kanálov siete Mediaset nielen obsah večerných správ, ale aj to, akú úlohu by v nich mal zohrať Berlusconi a ako zvládnuť smrť pápeža tak, aby neodradila voličov od účasti na voľbách.

Všetko pre Berlusconiho

S Bergaminiovou spolupracoval aj šéf RAI Fabrizio Del Noce a jej vtedajší generálny manažér Flavio Cattaneo. Del Noce nariadil moderátorovi Brunovi Vespovi, aby vo svojej talkshow v predvečer volieb spomenul Berlusconiho tak často, ako to len pôjde.

Keď začali vychádzať prvé predbežné výsledky volieb, naznačujúce zdrvivú prehru Berlusconiho koalície, televízia sa na pokyny z Mediasetu snažila oddialiť ich uverejnenie a prezentovať ich čo najviac zmätočne a nezrozumiteľne.

RAI začala vyšetrovanie

Bergaminiová dokonca v jednom z telefonátov s Niccolom Quercim (trojka v Mediasete) hovorí, že voľby budú vysielat' v prvý večer na dvojke, a preto mu odporúča, aby Canale 5 zaradil na ten čas „niečo silné“.

Telefonoval jej dokonca sám Berlusconi, zverejneniu tohto telefonátu však bráni zákon o ochrane verejných činiteľov. Líder opozície považuje celú kauzu za útok na svoju osobu.

Kým členka predstavenstva Mediasetu Gina Nieriová označila tieto obvinenia za „nonsens“ a chce denník

Vedecká odborná konferencia s názvom Odkaz svätej Alžbety

Košická Teologická fakulta v spolupráci s mestom Košice pripravili vedeckú odbornú konferenciu s medzinárodnou účasťou pod názvom Odkaz sv. Alžbety. Informuje redaktorka Daniela Pirschelová.

Dekan Teologickej fakulty Anton Konečný uvítal to, že boli oslovení mestom Košice aby práve v jubilejnom roku svätej Alžbety, patrónky charity sa uskutočnilo sympóziu, ktorého kvalitu zvýraznila účasť hostí tak z domova, ako i zo zahraničia.

Anton Konečný, dekan Teologickej fakulty: „Boli sme spokojní s tou úrovňou aj atmosférou. Prispel aj archív mesta Košice a síce tým, že sa usporiadala výstavka. Prenesenie vzácných artefaktov ako sú pečate mesta, ktoré inak bežný človek nemôže vidieť. Potom plány domu ako bol pred niekoľkými rokmi naplánovaná vysoká gotická veža. Ďalšie také vzácne artefakty mestského archívu.“

V návaznosti na tému konferencie Odkaz svätej Alžbety dekan Teologickej fakulty Anton Konečný pripomenul význam jej posolstva pre súčasného človeka. Pretože je mimoriadne aktuálne a potrebné, lebo aj Kristus hovorí, chudobných vždy budete mať medzi sebou.

Anton Konečný, dekan Teologickej fakulty: „Sú rôzne skupiny, ktoré pred niekoľkými rokmi sme tuná nemali. A my sa s tým musíme veľmi rýchlo vysporiadať. To sú ľudia, ktorí prišli neraz možno ani nie vlastnou vinou o strechu nad hlavou. O rodné vzťahy. No a ten odkaz Svätej Alžbety to je čo? To je potreba tých očí aké mala Svätá Alžbeta. Toto si myslím, že je potrebné dnes. Aby bolo veľa ľudí, aby sme na základe nášho čistého srdca mali také oči, že tých núdzných ľudí uvidíme a povedal by som, že ich uvidíme Kristovými očami.“ **Rádio Lumen, 20:00, 22.11.2007**

La Repubblica žalovat' riaditeľ televízie RAI Claudio Cappon už začal vnútorné vyšetrovanie tejto kauzy. O výsledkoch má informovať parlamentný výbor na kontrolu médií.

Je to útok proti mne. Vidím len šalkalov v akcii.

Tomáš Hudák, SME, 23.11.2007